

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΚΑΝΑ

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019

Αποτύπωση λειτουργίας ◀

Πρόσβαση στις υπηρεσίες ◀

Αναδιοργάνωση και δημιουργία νέων υπηρεσιών ◀

Διασφάλιση ποιότητας ◀

Συνεργασίες ◀

Ανθρώπινο Δυναμικό ◀

Οικονομική Διαχείριση ◀

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Αβέρωφ 21, 104 33, Αθήνα, Τηλ.: 210 8898200, Fax: 210 8253760

e-mail: okana@okana.gr

facebook: Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών – OKANA

www.okana.gr

Διοικητικό Συμβούλιο OKANA

1. **Ευάγγελος Καφετζόπουλος**, Πρόεδρος ΔΣ, Νευρολόγος – Ψυχίατρος
2. **Δήμος Φωτόπουλος**, Αντιπρόεδρος ΔΣ, Ψυχίατρος
3. **Παναγής Γεώργιος**, Αναπληρωματικό Μέλος, Ψυχολόγος
4. **Παπαρρηγόπουλος Θωμάς**, Τακτικό Μέλος, Ψυχίατρος
Χρυσούλα Μπότση, Αναπληρωματικό Μέλος, Ιατρός – Πνευμονολόγος
5. **Σαρρής Διογένης**, Αναπληρωματικό Μέλος, Αναπλ. Δ/ντης της Δ/νσης Δημόσιας Ασφάλειας/ΚΑ/Α.Ε.Α. και Τμηματάρχης του Τμήματος Καταπολέμησης Ναρκωτικών και Παραβατικότητας Ανηλίκων
6. **Νικόλαος Χαμτζούδης**, Τακτικό Μέλος, Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο
Ανέστης Νικόλαος, Αναπληρωματικό Μέλος, Δικηγόρος
7. **Γεώργιος Πατούλης**, Τακτικό Μέλος, Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Ε., ιατρός
Παναγιώτης Πετρόπουλος, Αναπληρωματικό Μέλος, Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Ε., Αντιδήμαρχος Πύλου Νέστορος

Γενικός Διευθυντής OKANA

Δρ Αντώνιος Γκανάς

1 Εισαγωγικά για τον Οργανισμό κατά των Ναρκωτικών

Ο ΟΚΑΝΑ είναι ένας Οργανισμός που παρέχει θεραπεία και υποστηρικτικές υπηρεσίες σε όλη την Ελλάδα σε ανθρώπους που αντιμετωπίζουν προβλήματα εξάρτησης. Ιδρύθηκε με το Νόμο 2161/1993 (έναρξη λειτουργίας το 1995) και είναι ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Το Μάρτιο του 2013 με το Νόμο 4139/2013 «περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις» περιγράφονται οι σκοποί του που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων το σχεδιασμό, την προώθηση και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για την πρόληψη και τη θεραπεία των εξαρτήσεων, τη μελέτη του προβλήματος στη χώρα (προβλέπεται η συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης – Τράπεζας Πληροφοριών), την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, την πρόταση και προώθηση νομοθετικών, κοινωνικών και άλλων μέτρων για την πρόληψη και καταστολή του προβλήματος, τη συνεργασία με αντίστοιχους φορείς και οργανισμούς και τη σύνταξη εκθέσεων για την κατάσταση του προβλήματος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

2 Η αποτύπωση της λειτουργίας του Οργανισμού

Από την έναρξη της λειτουργίας του ΟΚΑΝΑ το 1995 έως σήμερα ο αριθμός των εξυπηρετούμενων του Οργανισμού αυξάνεται ραγδαία. Στο πλαίσιο αυτό έχει αναπτύξει ένα **ευρύ δίκτυο υπηρεσιών** για τη βέλτιστη κάλυψη των πολύπλευρων αναγκών θεραπείας, κοινωνικής και επαγγελματικής ενσωμάτωσης, μείωσης της βλάβης, αλλά και πρόληψης.

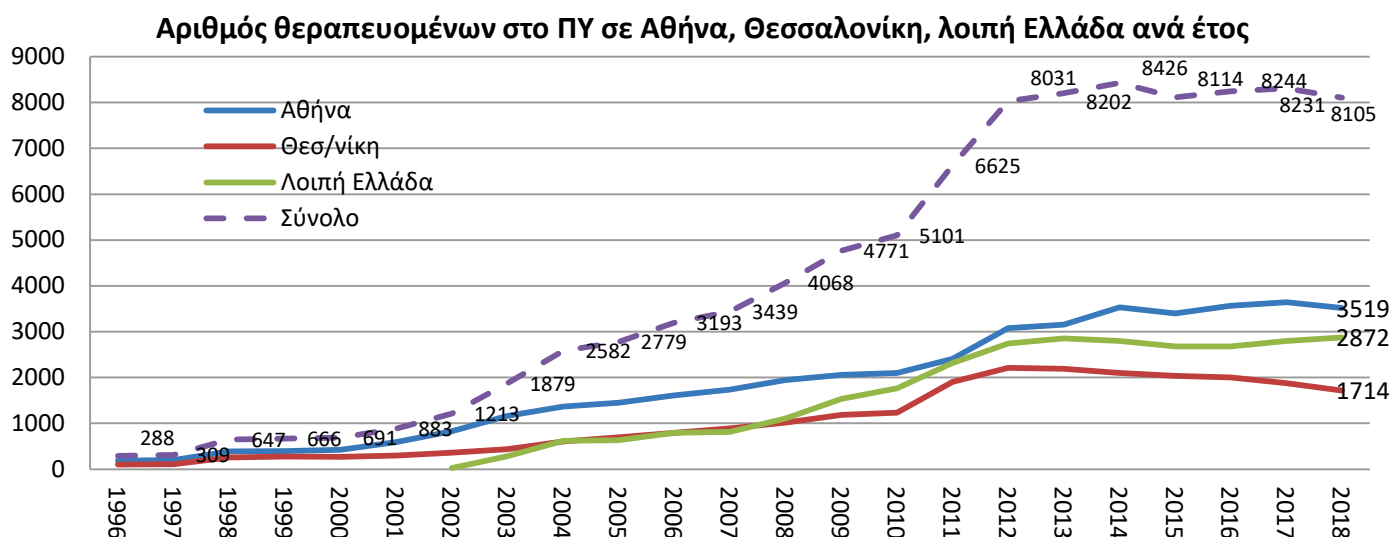
Το Δίκτυο Υπηρεσιών του ΟΚΑΝΑ περιλαμβάνει:

Εξήντα τέσσερις (64) Μονάδες Υποκατάστασης σε όλη την Ελλάδα,

Εννέα (9) «Στεγνά» Προγράμματα,

Δύο (2) Μονάδες Υποκατάστασης σε Φυλακές,

Εβδομήντα πέντε (75) Κέντρα Πρόληψης υπό την επιστημονική και διοικητική του εποπτεία.

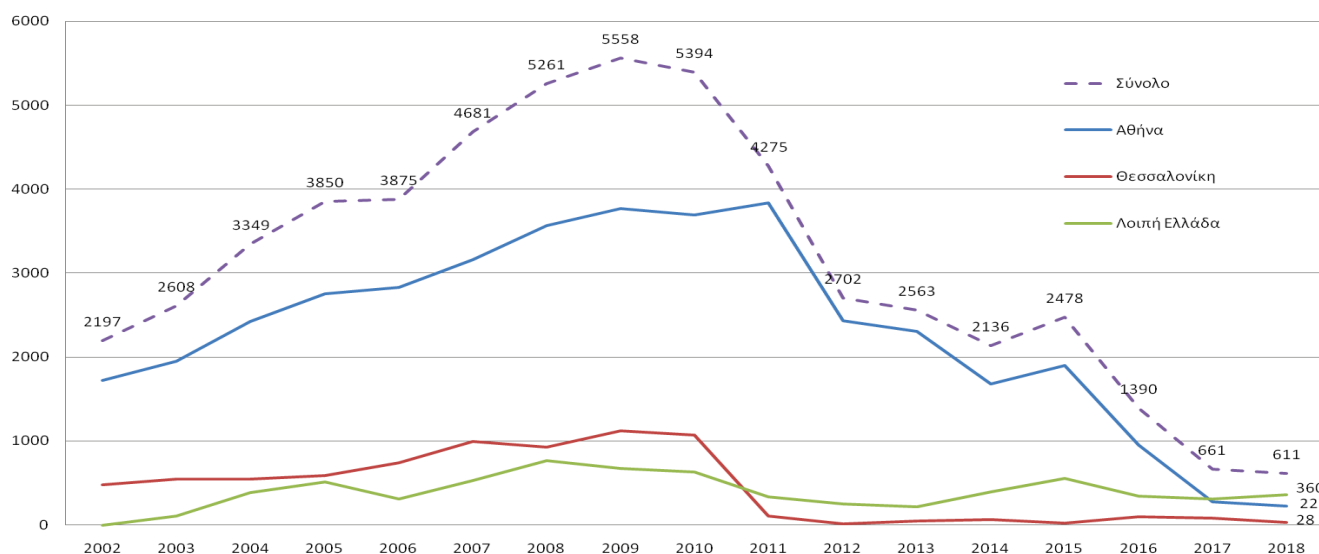

Τα στοιχεία που ακολουθούν αποτελούν μια συνολική προσπάθεια καταγραφής και αποτύπωσης των στοιχείων του Οργανισμού κατά τα έτη **2017** και **2018**. Στη βάση αυτή, με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των εθνικών πόρων για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και την παροχή υψηλής ποιότητας θεραπείας, ο Οργανισμός λειτούργησε με βασικές αρχές για τη διαχείριση των πόρων αυτών τη νομιμότητα, τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, καθώς και το όφελος προς το κοινωνικό σύνολο.

2.1 Πρόσβαση στις Παρεχόμενες Υπηρεσίες ΟΚΑΝΑ

Σχετικά με την πρόσβαση και χρήση των υπηρεσιών του ΟΚΑΝΑ, κατά τη διάρκεια του 2018 και σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία, στο σύνολο της Ελληνικής επικράτειας η ενεργή δύναμη στα **Προγράμματα Υποκατάστασης** ήταν **8.231** εξυπηρετούμενοι το **2017** και **8.105** το **2018**, ενώ στα **Στεγνά Προγράμματα** βρισκόνταν σε θεραπεία **382** άτομα το **2017** και **370** το **2018**, και λάμβαναν υπηρεσίες υποστήριξης **313 γονείς/σημαντικοί άλλοι** το **2017** και **357** το **2018**. Οι **Υποστηρικτικές Υπηρεσίες** (Σταθμός Φροντίδας Εξαρτημένων Ατόμων, StreetWork Αθήνας/Θεσσαλονίκης, Μονάδα Άμεσης Βοήθειας και Υποστήριξης, Πρόγραμμα Υποστήριξης Οικογένειας, Τηλεφωνική Γραμμή SOS, Υπηρεσία Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης) παρείχαν υπηρεσίες σε **24.754** εξυπηρετούμενους το 2017, ενώ η Νομική Υπηρεσία παρείχε συμβουλευτική και νομική βοήθεια σε 200 εξυπηρετούμενους - 250 υποθέσεις το 2017 και **283 εξυπηρετούμενους - 424 υποθέσεις** το **2018**. Ορόσημο σε αυτή την περίοδο λειτουργίας του Οργανισμού αποτελεί η **απορρόφηση της λίστας αναμονής** για ένταξη σε θεραπευτικό πρόγραμμα τον Ιούνιο 2017 στην Αττική, που αποτέλεσε κατά το παρελθόν άμεση προτεραιότητα του Οργανισμού. Αποτέλεσμα ήταν το Φεβρουάριο του 2019 να βρίσκονται σε **εκκρεμότητα μόνο 586 αιτήσεις** για ένταξη σε Πρόγραμμα Υποκατάστασης, συνολικά για όλη την ελληνική επικράτεια, αριθμός **μειωμένος κατά 4,4%** σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Να σημειωθεί ότι στις 31.3.2019 ο αριθμός των ατόμων σε αναμονή για θεραπεία στην Αττική είναι μόλις 40.

Αριθμός αιτήσεων σε αναμονή για ένταξη στο ΠΥ σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Λοιπή Ελλάδα ανά έτος

Πηγή: Τμήμα Υποστήριξης και Τεκμηρίωσης ΟΚΑΝΑ, Απρίλιος 2019

Η Ελλάδα κατέχει την έκτη θέση μεταξύ των δεκαεννέα Ευρωπαϊκών χωρών στη θεραπεία υποκατάστασης, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη Ευρωπαϊκή Έκθεση για τα Ναρκωτικά¹, αυξάνοντας το ποσοστό κάλυψης της θεραπείας υποκατάστασης οπιοειδών από 20% που ήταν το 2010 σε 57% το 2016.

2.2. Αναδιοργάνωση Υπηρεσιών και Δημιουργία Νέων

Ο ΟΚΑΝΑ λειτουργεί με βασική προτεραιότητα την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου που αφενός να επιτρέπει τη χρήση των υπηρεσιών του από όλους όσους αιτούνται, αφετέρου να ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες των ασθενών και τις προσδοκίες των πολιτών.

Η ταχεία αύξηση του αριθμού των εξυπηρετούμενων και των θεραπευτικών δομών του ΟΚΑΝΑ διαμορφώνει την ανάγκη για διαρκή διερεύνηση των χαρακτηριστικών των πρώτων και του τρόπου λειτουργίας των τελευταίων, με σκοπό τη βέλτιστη ικανοποίηση των αναγκών των εξυπηρετούμενων, όπως αυτή προβλέπεται από το **Πλαίσιο Λειτουργίας των Θεραπευτικών Δομών του ΟΚΑΝΑ** (εγκρίθηκε με την απόφαση του θέματος ΕΗΔ1της 49ης/12-10-2012 συνεδριάσεως του Δ.Σ. ΟΚΑΝΑ και ισχύει μέχρι σήμερα).

Επειδή όμως τα τελευταία χρόνια είχε παρατηρηθεί μια σύγχυση των στόχων του ΟΚΑΝΑ ανάμεσα στη μείωση της βλάβης (harm reduction) και τη θεραπεία, ανάμεσα στη συγκράτηση των ασθενών στη θεραπεία και την ολοκλήρωση της θεραπείας, που οδήγησε στην έλλειψη κινήτρων για την έξοδο από τα προγράμματα υποκατάστασης και την οριστική απεξάρτηση, αλλά και στην αδυναμία απορρόφησης της «λίστας αναμονής», κρίθηκαν αναγκαίες δύο ριζικές τομές:

- Ο διαχωρισμός των δύο πολιτικών (θεραπεία και μείωση της βλάβης) με τη λειτουργία διαφορετικών εξειδικευμένων δομών κατάλληλα στελεχωμένων και εξοπλισμένων (μονάδες άμεσης πρόσβασης, μονάδες χαμηλών απαιτήσεων, μονάδες με στόχο τη σταδιακή μείωση και την αποτοξίνωση, μονάδες κοινωνικής επανένταξης). Ο διαχωρισμός αυτός αντανακλάται στη συγκρότηση **Δικτύων Άμεσης Πρόσβασης** και **Δικτύων Κοινωνικής Επανάταξης**, τα οποία συστήθηκαν παράλληλα με το δίκτυο των Θεραπευτικών Μονάδων Υποκατάστασης.
- Η διεύρυνση των θεραπευτικών διαδικασιών με αναζήτηση κινήτρων για επανένταξη-αποκατάσταση από την αρχή της θεραπείας. Σε αυτό βοήθησε η αναβάθμιση του ΕΚΚΕΕ, που διεύρυνε τα δημιουργικά του εργαστήρια και τις δραστηριότητές του (π.χ. με καλλιτεχνικές ή αθλητικές δράσεις) αλλά και η δημιουργία μονάδων εντατικής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης για προετοιμασία ένταξης στις μονάδες κοινωνικής επανένταξης.

Η πολιτική της μείωσης της βλάβης συνδέθηκε άμεσα με την ανάγκη εξάλειψης της «λίστας αναμονής» και την κάλυψη όλων των εξαρτημένων ατόμων που έχουν ανάγκη θεραπείας. Η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Οργανισμού, η οποία ξεκίνησε το **2016** με σκοπό την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού που εξυπηρετεί ο ΟΚΑΝΑ, συνεχίστηκε τα δύο επόμενα έτη με την ίδρυση της **Β' Θεραπευτικής Μονάδας Υποκατάστασης Άμεσης Πρόσβασης της Αθήνας (Β' ΜΥΑΠ)**, η οποία βοήθησε στην ταχύτερη εισαγωγή ατόμων σε θεραπεία, επιτρέποντας την πλήρη απορρόφηση της «λίστας αναμονής» της Αττικής, για πρώτη φορά από ιδρύσεως του Οργανισμού, το καλοκαίρι του ίδιου έτους. Η ήδη λειτουργούσα **Α' ΜΥΑΠ** συνεχίζει τη λειτουργία της ως πρώτο σημείο επαφής όσων αιτούνται συμμετοχής στις υπηρεσίες του Προγράμματος Υποκατάστασης της Αττικής, φροντίζοντας αυτοί να εισάγονται με τη μέγιστη δυνατή αμεσότητα, ενώ η **Β' ΜΥΑΠ** θα αποτελεί στοιχείο του **Δικτύου Υπηρεσιών Άμεσης Πρόσβασης**, βάσει σχεδίου, ώστε να προσφέρει υπηρεσίες Μείωσης της Βλάβης με

¹ European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) (2018). *European drug report: Trends and developments*. Retrieved from the European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction website: http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/8585/20181816_TDAT18001ENN_PDF.pdf

άριστη προσβασιμότητα και εκτεταμένο ωράριο λειτουργίας, σε άτομα που δεν μπορούν για οποιονδήποτε λόγο να παρακολουθήσουν απρόσκοπτα το Πρόγραμμα Υποκατάστασης εντός των Μονάδων Ολοκληρωμένης Θεραπείας της Εξάρτησης.

Παράλληλα, ιδρύθηκε η **Μονάδα Εντατικής Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης της Αθήνας**, η οποία εξειδικεύεται στη Φάση Ιατρικά Επιτηρούμενης Απόσυρσης που μεσολαβεί ανάμεσα στις κύριες φάσεις θεραπείας και την Κοινωνική Επανάταξη, διευκολύνοντας έτσι τον στόχο της οριστικής και πλήρους απεξάρτησης, καθώς και το **Εξωτερικό Ιατρείο Συνταγογράφησης στο Σπηλιοπούλειο Νοσοκομείο «Η Αγία Ελένη»**, η οποία εξειδικεύεται στη Φάση Ιατρικής Συντήρησης. Οι δομές αυτές, μαζί με την Μονάδα Κοινωνικής Επανάταξης και το Εξειδικευμένο Κέντρο Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης (ΕΚΚΕΕ), συνιστούν το **Δίκτυο Υπηρεσιών Κοινωνικής Επανάταξης** του ΟΚΑΝΑ. Αντίστοιχο Δίκτυο ιδρύθηκε αργότερα ολοκληρωμένο στη **Θεσσαλονίκη** και στην **Πάτρα**, κατόπιν αναδιοργάνωσης του **Ενιαίου Δικτύου Θεραπευτικών Υπηρεσιών του ΟΚΑΝΑ** με ίδρυση και λειτουργία **Δικτύων Άμεσης Πρόσβασης και Κοινωνικής Επανάταξης**.

Στις διαδικασίες κοινωνικής επανάταξης εντάχθηκαν και δύο νέες πρωτοπόρες δράσεις, η ίδρυση **Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ)** στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη το 2017 και η δημιουργία **Αθλητικού Γραφείου** στην Αθήνα το 2018. Επίσης, προς την ίδια κατεύθυνση, επαναλειτούργησε το ΕΚΚΕΕ Θεσσαλονίκης το 2018 και ενισχύθηκαν τα δημιουργικά εργαστήρια των ΕΚΚΕΕ Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Στην Περιφέρεια, ολοκληρώθηκαν και ξεκίνησαν να λειτουργούν οι **ΜΟΘΕ των Γενικών Νοσοκομείων Σερρών, Δράμας, Πύργου και Τρικάλων**. Παράλληλα, ο ΟΚΑΝΑ συμμετείχε στην οργάνωση και λειτουργία των **Προγραμμάτων Σωματικής Αποτοξίνωσης στα Ιωάννινα και την Αθήνα**.

Εντός του 2018 άρχισε να λειτουργεί το **Δίκτυο Άμεσης Παρέμβασης για χρήστες ουσιών** σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής (Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών), τον Δήμο Αθηναίων και το ΚΕΘΕΑ. Το Πρόγραμμα έχει στόχο την προάσπιση της ατομικής και δημόσιας υγείας στη βάση της προσέγγισης της μείωσης της βλάβης (harm reduction) καθώς και την αύξηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων που στοχεύουν στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών του συγκεκριμένου πληθυσμού μέσω της οριζόντιας, λειτουργικής διασύνδεσης των συμβαλλόμενων μερών. Στο ίδιο πλαίσιο διοργάνωσης των Υπηρεσιών Άμεσης Πρόσβασης με ίδρυση Δικτύου σχετικών Υπηρεσιών, συμπεριλαμβάνονται οι **ενέργειες για Ίδρυση και Λειτουργία Δομών Αστέγων**.

Η εξειδίκευση των υπηρεσιών, η δημιουργία των δικτύων άμεσης πρόσβασης, θεραπείας και κοινωνικής επανάταξης, καθώς και η σύνδεση της θεραπείας με τη δημιουργική απασχόληση, το σχολείο και τον αθλητισμό, καθιστούν τα προγράμματα υποκατάστασης του ΟΚΑΝΑ ολοκληρωμένα θεραπευτικά προγράμματα και όχι απλά προγράμματα μείωσης της βλάβης, όπως συνήθως υλοποιούνται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

2.3. Διασφάλιση Ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών και Εσωτερικές Διαδικασίες Λειτουργίας

Η Στοχοθεσία και τα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης του Οργανισμού για τα επόμενα έτη αφορούν, επιπλέον, τη **βελτίωση των Διοικητικών Λειτουργιών** μέσω της **επικαιροποίησης του Εσωτερικού Κανονισμού και Τυποποιημένων Διοικητικών Διαδικασιών** (Standard Operating Procedures), τη **βελτίωση της Ποιότητας και της Αξιοπιστίας των παρεχόμενων υπηρεσιών** με επέκταση των συστημάτων **Διασφάλισης Ποιότητας** στη διαπίστευση των **Μονάδων Ολοκληρωμένης Θεραπείας και Υπηρεσιών**, την αύξηση της παραγωγικότητας μέσω της μηχανογράφησης, τη μείωση των γενικών λειτουργικών εξόδων μέσω της

δημιουργίας **Τμηματικών Προϋπολογισμών** (κέντρα κόστους) και **επαναδιαπραγμάτευσης ενοικίων** διαμερισμάτων (αξιοποίηση αντί μισθωμάτων άλλων διατιθέμενων κενών επί του παρόντος χώρων φορέων ευθύνης του Υ.Υ.Κ.Α.), καθώς και τη **βέλτιστη διαχείριση προμήθειας υλικών** μέσω της ελαχιστοποίησης εξωσυμβατικών προμηθειών και παροχών υπηρεσιών.

Για τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών απαιτείται η διαρκής βελτίωσή τους, στη βάση μιας συστηματικής, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, επιστημονικής δραστηριότητας, που να εξετάζει τον τρόπο υλοποίησης των θεραπευτικών και διοικητικών διαδικασιών του Οργανισμού. Στη βάση αυτή, **το έτος 2018 ο Οργανισμός απέκτησε πιστοποίηση ISO 9001 -2015 για τις διοικητικές του υπηρεσίες**, ενώ βρίσκεται στη διαδικασία ανάπτυξης και εφαρμογής συστήματος διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9001:2015 ΚΑΙ EN 15224, και για τις θεραπευτικές του υπηρεσίες.

Επιπλέον, υιοθέτησε **πολλαπλές στρατηγικές Ψηφιοποίησης**, καθώς έως και το 2018 πραγματοποιήθηκαν ενέργειες αναβάθμισης λογισμικών, hardware και ασφάλειας δεδομένων, δημιουργήθηκαν ηλεκτρονικές πλατφόρμες για αναβάθμιση των λειτουργιών των Τμημάτων του Οργανισμού (πχ. οπτικές ίνες, ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, e-learning κλπ.), εξοπλίσθηκαν τέσσερις (4) νέες Μονάδες Υποκατάστασης (ΜΟΘΕ), χρησιμοποιήθηκαν ψηφιακά πιστοποιητικά και αξιοποιήθηκαν νέες ηλεκτρονικές λειτουργίες για την εξοικονόμηση πόρων.

Σημαντική για τον Οργανισμό και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών του είναι η τήρηση διαδικασιών Διαφάνειας, όπως πιστοποιείται από τις αναρτήσεις στο **σύστημα ΔΙΑΥΓΕΙΑ**, από τη διενέργεια διαγωνισμών για Προμήθειες, από τις οποίες έχει προκύψει εξοικονόμηση που ανέρχεται στο ποσό των €204.539 και €1.002.904 για τα έτη 2017 και 2018, αντίστοιχα, αλλά και από τις προσλήψεις προσωπικού το 2017 και το 2018 που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με συγκεκριμένες διαδικασίες, με αξιολόγηση των τυπικών προσόντων για πρώτη φορά με βάση κριτήρια τύπου ΑΣΕΠ.

Η **ψηφιοποίηση λειτουργιών του Οργανισμού** (για παράδειγμα, ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, e-learning, ψηφιακά πιστοποιητικά, οπτικές ίνες, κλπ.) συμβάλλει περαιτέρω στην αποτελεσματικότητα του έργου του μέσω του εκσυγχρονισμού και της απλοποίησης των διαδικασιών που το υποστηρίζουν, όπως και η καταγραφή της περιουσιακής κατάστασης των Μονάδων για πρώτη φορά μέσω του εξορθολογισμού της διαχείρισης των υλικών πόρων. Για την υλοποίηση των παραπάνω αγοράστηκαν, μεταξύ άλλων, **150 νέοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, 200 οθόνες και 60 πολυμηχανήματα.**

Επίσης, η **κατάρτιση Σχεδίου Περιγραμμάτων Θέσης Εργασίας** που περιγράφει σαφώς τις αρμοδιότητες των εργαζομένων ανά ειδικότητα και θέση εργασίας και η συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού διασφαλίζουν την αποτελεσματικότερη παροχή θεραπευτικών υπηρεσιών, που αποτελούν και τον κορμό του φυσικού αντικείμενου του Οργανισμού.

Τέλος, στην αποτελεσματικότητα του θεραπευτικού, αλλά και επιστημονικού έργου του Οργανισμού συμβάλλουν καθοριστικά η **τεκμηρίωση του έργου των Μονάδων**, μέσω της μηνιαίας καταγραφής των στοιχείων λειτουργίας τους, καθώς και η προώθηση του επιστημονικού έργου του Οργανισμού μέσω της ερευνητικής δραστηριότητας, που ανατροφοδοτεί συνεχώς το θεραπευτικό έργο του ΟΚΑΝΑ.

2.4. Επιστημονικός ρόλος του Οργανισμού και Συνεργασίες με άλλους φορείς

Ο ΟΚΑΝΑ στο πλαίσιο του επιστημονικού του έργου και του στόχου του για έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση, κατά τη διάρκεια του 2017 και 2018 υλοποίησε **16 Ημερίδες** και **17 Εκδηλώσεις** ή άλλες δράσεις και δημιούργησε 2 εκπαιδευτικά υλικά, 2 προγράμματα παρέμβασης και 1 εκπαιδευτική δράση σε συνεργασία με άλλους φορείς. Ο Οργανισμός υποδέχθηκε **71 πρακτικά ασκούμενους** κατά το έτος **2018** και ενέκρινε την πραγματοποίηση **26 ερευνών** στις δομές του.

Παράλληλα, ο Οργανισμός έχει αναπτύξει συστηματικές συνεργασίες σε εθνικό επίπεδο δημιουργώντας ένα λειτουργικό δίκτυο, το οποίο καλλιεργεί τις προοπτικές για νέες μορφές βιώσιμης ανάπτυξης. Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της τριετίας 2016-2018 πραγματοποιήθηκαν **συνεργασίες με έξι (6) ακαδημαϊκά ιδρύματα** και άλλους φορείς το έτος **2016, εννέα (9) το έτος 2017** και **δεκαπέντε (15) το έτος 2018**. Οι συνεργασίες αυτές περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα δράσεων και δραστηριοτήτων, οι οποίες αποτελούν και ένα πολύτιμο εργαλείο για την προώθηση της έρευνας, αλλά και της εκπαίδευσης του θεραπευτικού και του διοικητικού προσωπικού του Οργανισμού και των συνεργαζόμενων φορέων.

2.5. Ανθρώπινο Δυναμικό

Για την αποτελεσματική υποστήριξη των υπηρεσιών του, ο ΟΚΑΝΑ απασχολεί σήμερα **725 εργαζόμενους**. Το Ανθρώπινο Δυναμικό του Οργανισμού αποτελείται από έμπειρα και άρτια **καταρτισμένα** στελέχη **διαφόρων ειδικοτήτων** και εξειδικεύσεων από το χώρο της υγείας, των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών, της οικονομίας, της διοίκησης και άλλων.

Να σημειωθεί ότι ο Οργανισμός επενδύει συστηματικά στη συνεχή εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση των στελεχών του. Πιο συγκεκριμένα, κατά τα έτη 2017 και 2018 πραγματοποιήθηκαν **111** εκπαιδεύσεις με **652** συμμετοχές εργαζομένων του Οργανισμού και **797** συμμετοχές εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας και άλλους συνεργαζόμενους φορείς στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας. Επίσης, ενέκρινε **913** συμμετοχές εργαζομένων σε **ημερίδες και συνέδρια** επιστημονικού ενδιαφέροντος.

2.6. Οικονομική Διαχείριση

Ο ΟΚΑΝΑ είναι ΝΠΙΔ και καλύπτει όλες τις λειτουργικές δαπάνες και τη μισθοδοσία του προσωπικού του από την ετήσια κρατική επιχορήγηση και άλλους πόρους. Η βελτίωση της λειτουργίας του Οργανισμού κρίνεται αναγκαία λαμβάνοντας υπόψη τις σημερινές συνθήκες μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υγείας και το μακροχρόνιο έργο του φορέα. Η εύρυθμη καθημερινή του λειτουργία συντελεί στη πρόληψη και δραστική μείωση της δαπάνης για θέματα Εξαρτήσεων και Δημόσιας Υγείας.

Στο πλαίσιο της αποτίμησης της αποδοτικότητας των υπηρεσιών του, ο Οργανισμός προέβη στην αναλυτική κοστολόγηση των υπηρεσιών του (κέντρα κόστους, μισθοδοσία, έμμεσα και άμεσα λειτουργικά έξοδα). Στόχος είναι η επιτυχής διαχείριση δύο μεγεθών, (α) της **ετήσιας χρηματοδότησης** και (β) της **ενεργού δύναμης των θεραπευομένων**, που λειτουργούν ανταγωνιστικά μεταξύ τους, μέσω της ορθολογικής διαχείρισης ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Αναλυτικότερα, Ο Οργανισμός, τα δύο τελευταία έτη, **αποπλήρωσε όλες τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις** του (€9.936.970), χωρίς να εκκρεμούν οφειλές σε προμηθευτές και άλλους τρίτους, πλην των δικαστικών εκκρεμοτήτων. Ως προς τη διαχείριση των **Προμηθειών**, διενεργήθηκαν **23 διαγωνιστικές διαδικασίες** για το έτος **2017** και αντίστοιχα **20** για το **2018**. Όπως αναφέρθηκε, μέσω αυτών των διαδικασιών έχει προκύψει σημαντική εξοικονόμηση πόρων, η οποία ανήλθε στο ποσό των **€204.539** το **2017** και **€1.002.904** το **2018**.

Πολύ σημαντικό είναι, εξάλλου, το γεγονός ότι **για πρώτη φορά** στον Οργανισμό πραγματοποιείται αναλυτική καταγραφή του κόστους λειτουργίας του, με αναφορά στα **Κέντρα Κόστους για όλες τις μονάδες του ΟΚΑΝΑ**, η οποία επιτρέπει τη μελέτη πολλαπλών μεταβλητών και την αξιολόγηση τους με βάση συγκεκριμένους δείκτες που μπορούν να προσδιορίσουν στο μέλλον τη βέλτιστη κατανομή των πόρων. Ενδεικτικά παρουσιάζεται στο ακόλουθο διάγραμμα το Ποσό Επιχορήγησης και ο αριθμός των θεραπευομένων στα Προγράμματα Υποκατάστασης ανά έτος μέχρι και το 2018.

•* Στον προϋπολογισμό του 2011 περιλαμβάνονται 10249600€ από οικονομική σύμπραξη με το ΚΕΕΛΠΝΟ

Σημ.: Για τα έτη 2012-2018 αναγράφεται το ποσό τακτικής επιχορήγησης

Λαμβάνοντας υπόψη το δυναμικό και διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον του πεδίου των εξαρτήσεων και με βασικό στόχο τον προσανατολισμό των υπηρεσιών του ΟΚΑΝΑ στην ένταξη των εξυπηρετούμενων από τη στιγμή που θα έρχονται σε επαφή με το σύστημα, χωρίς η πλήρης αποχή από τις ψυχοτρόπους ουσίες να αποτελεί προϋπόθεση γι αυτό, μπορούμε να περιμένουμε πως ο ΟΚΑΝΑ θα κατορθώσει να ανταποκριθεί στις βασικές αποστολές και το όραμα του, εφόσον:

1. Ενσωματώσει πλήρως τις υπηρεσίες των Κέντρων Πρόληψης εντάσσοντάς τες σε μία κεντρικά ελεγχόμενη και ενιαία Πανελλαδική στρατηγική.
2. Υιοθετήσει τις επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της εξαρτησιολογίας, για τις οποίες θα ενημερώνει τους υπόλοιπους αρμόδιους φορείς και εταιρείες, ώστε να προσαρμόζεται τάχιστα το νομοθετικό και οργανωσιακό περιβάλλον στις εξελίξεις του χώρου.
3. Προάγει τη σχετική επιστημονική έρευνα στον Ελλαδικό χώρο και συνεισφέρει στην παροχή εκτεταμένης εκπαίδευσης για τις Εξαρτήσεις σε Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο.
4. Δομήσει μια κουλτούρα υιοθέτησης και σεβασμού της αποστολής και του ρόλου του Οργανισμού από τους εργαζόμενους και τους εξωτερικούς συνεργάτες.
5. Υιοθετήσει κυρίως προσεγγίσεις Δημόσιας Υγείας, επεκτείνοντας τις υπηρεσίες μείωσης της βλάβης και ελέγχου μεταδοτικών νοσημάτων, αλλά και διατηρώντας τη δυνατότητα υποστήριξης της οριστικής και πλήρους απεξάρτησης για όσα άτομα την επιθυμούν.
6. Ενισχύσει ακόμα περισσότερο τις υπηρεσίες Κοινωνικής Επανάταξης που ήδη λειτουργούν.
7. Ενδυναμώνει συνεργασίες με όλους τους σχετικούς φορείς μέσω ανάπτυξης συνεργατικών δικτύων.
8. Εμπλέξει ενεργά τους πληθυσμούς των εξυπηρετούμενων στη θεραπευτική διαδικασία, χρησιμοποιώντας ερευνητικές μεθόδους για να αναγνωρίζει έγκαιρα τις ανάγκες τους, αλλά και τις νέες τάσεις και πρακτικές χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών.
9. Επιτύχει την προσέγγιση κρυφών πληθυσμών, προσφέροντας τους υπηρεσίες μείωσης της βλάβης και κινητοποιώντας τους για ένταξη στη θεραπευτική διαδικασία, σύμφωνα και με τις Ευρωπαϊκές προσεγγίσεις για τη μείωση της νοσηρότητας και της θνησιμότητας λόγω λήψης υπερβολικής δόσης που συνιστά μείζονα πρόκληση για τη δημόσια υγεία στην Ευρώπη (EMCDDA, 2018). Κεντρικό ρόλο στην προσέγγιση αυτή μπορούν να έχουν, ενδεικτικά, οι Χώροι Εποπτευόμενης Χρήσης Ουσιών, οι Σταθμοί Φροντίδας Εξαρτημένων Ατόμων, οι Δράσεις στον Δρόμο, τα Προγράμματα στις Φυλακές.
10. Αξιοποιήσει κάθε σχετική διαθέσιμη τεχνογνωσία και τεχνολογία και βασιστεί σε επαρκές αριθμητικά και ορθά διανεμημένο γεωγραφικά προσωπικό το οποίο θα επιλέγεται αξιολογικά.
11. Αναπτύξει θεραπευτικές υπηρεσίες για όλο το φάσμα των εξαρτήσεων σε κατάλληλες δομές (Addiction Units).

Αριθμός Ωφελουμένων:	<p><u>Προγράμματα Υποκατάστασης</u> 8.231 (2017), 8.105 (2018) *</p> <p><u>Στεγνά Προγράμματα</u> 382 (2017) και 370 (2018) (εξαρτημένοι) και 313 (2017) και 357 (2018) (γονείς /σημαντικοί άλλοι)</p> <p><u>Υποστηρικτικές Υπηρεσίες</u> (Σταθμός Φροντίδας Εξ. Ατόμων, StreetWork Αθήνας/Θεσσαλονίκης, Μονάδα Άμεσης Βοήθειας, Υποστήριξη Οικογένειας, Τηλεφωνική Γραμμή SOS, Υπηρεσία Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης) 24.754 περιστατικά/επισκέψεις (2017)</p> <p><u>Συμβουλευτική / Νομική Βοήθεια σε μέλη:</u> 200 μέλη, 250 υποθέσεις (2017) 283 μέλη, 424 υποθέσεις (2018)</p>
Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας	Εβδομήντα πέντε (75) Κέντρα Πρόληψης υπό την επιστημονική και διοικητική εποπτεία του ΟΚΑΝΑ.
Ανθρώπινο Δυναμικό	725 εργαζόμενοι (2018)
Κατάρτιση των 614 εργαζομένων	297 ΠΕ, 205 ΤΕ, 92 ΔΕ, 20 ΥΕ (25 κάτοχοι διδακτορικού, 120 κάτοχοι μεταπτυχιακού επί του συνόλου των 614)
Νέες προσλήψεις (με διαδικασίες τύπου ΑΣΕΠ)	(2017) 20 με Σύμβαση Αορίστου Χρόνου (2018) 5 με Σύμβαση Αορίστου Χρόνου, 64 με ΔΠΥ
Εκπαιδεύσεις και επιστημονικό έργο	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Εκπαιδευτικά σεμινάρια/εργαστήρια:</u> (2017) 24, (2018) 87 • <u>Συμμετέχοντες στα σεμινάρια/εργαστήρια:</u> (2017) 269 ΟΚΑΝΑ και 400 ΚΠ & άλλους φορείς (2018) 383 ΟΚΑΝΑ και 397 ΚΠ & άλλους φορείς • <u>Ημερίδες:</u> (2017) 10, (2018) 6 • <u>Εκδηλώσεις & άλλες δράσεις:</u> (2017) 3, (2018) 14 • <u>Εκπαιδευτικά υλικά:</u> (2017) 2 • <u>Προγράμματα παρέμβασης:</u> (2017) 2 • <u>Εκπαιδευτική δράση:</u> (2017) 1 • <u>Συμμετοχές εργ.ΟΚΑΝΑ σε ημερίδες κ.λ.π. άλλων φορέων:</u> (2017) 539, (2018) 374 • <u>Εθελοντές:</u> (2017) 43 (2018) 30 • <u>Πρακτικά ασκούμενοι:</u> (2018) 71 • <u>Εγκρίσεις για έρευνες στον ΟΚΑΝΑ:</u> (2018) 26

Νέες Συνεργασίες (με ακαδημαϊκά ιδρύματα και άλλους φορείς)	(2016) 6 (2017) 9 (2018) 15 (<u>ενδεικτικά</u> : Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων, Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιφέρεια Αττικής (Π. Ε. Κεντρικού Τομέα Αθηνών), Δήμο Αθηναίων, Δήμο Θεσσαλονίκης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας, ΑΤΕΙ-Θεσσαλονίκης, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ) Δυτικής Ελλάδας, ΕΚΔΔΑ, Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία (ΕΠΕ), Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Χατζηκώστα», ΚΕΘΕΑ κ.α.)
Ψηφιοποίηση (2018)	<ul style="list-style-type: none"> • ενέργειες αναβάθμισης λογισμικών hardware και ασφάλειας δεδομένων • ηλεκτρονικές πλατφόρμες (π.χ. ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, e-learning κ.λ.π.) • εξοπλισμός 4 νέων Μονάδων (ΜΟΘΕ) • ψηφιακά πιστοποιητικά
Προμήθειες	<u>Διαγωνιστικές διαδικασίες</u> : (2017) 23, (2018) 20 <u>Εξοικονόμηση χρημάτων</u> : (2017) €204.539,82 (2018) €1.002.904,63
Διαφάνεια – Αναρτήσεις ΔΙΑΥΓΕΙΑ	(2016) 3.150 (2017) 5.129 (2018) 5.021
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	Αποπληρωμή €9.936.970 Σημ.: <u>δεν εκκρεμούν</u> οφειλές σε προμηθευτές και άλλους τρίτους πλην των δικαστικών εκκρεμοτήτων
Κέντρα κόστους	Σε όλες τις Μονάδες ΟΚΑΝΑ από 1/01/2017 έως 31/12/2017 <u>Σημ.1</u> : η συγκεκριμένη καταγραφή γίνεται για πρώτη φορά σε τέτοια έκταση στον Οργανισμό <u>Σημ.2</u> : τα κέντρα κόστους του έτους 2018 θα παρουσιαστούν σε επόμενη έκθεση
ISO 9001 -2015	(2018) πιστοποίηση για τις διοικητικές υπηρεσίες ΟΚΑΝΑ
Τακτική επιχορήγηση (από το Υπουργείο Υγείας)	(2017) €26.021.500,00 (2018) €26.151.018,00

Χάρτης Υπηρεσιών ΟΚΑΝΑ

www.okana.gr/diadrastikos-xartis

Δίκτυο Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων

● Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ 19 ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

- 12 στους Δήμους:**
- ▶ Αθηνάϊων (1ο - 7ο Διαμέρισμα)
 - ▶ Αχαρνών
 - ▶ Ζωγράφου
 - ▶ Κηφισιάς
 - ▶ Νέας Ιωνίας
 - ▶ Περιστερίου

και 7 Διαδημοτικά με έδρα:

- ▶ Αιγάλεω
- ▶ Ελληνικό
- ▶ Ηλιούπολη
- ▶ Ίλιο
- ▶ Καλλιθέα
- ▶ Νέα Σμύρνη
- ▶ Χολαργός

● Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 5 ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

- ▶ Αμπελόκηποι
- ▶ Θεσσαλονίκη (Κεντρικός & Ανατολικός Τομέας)
- ▶ Καλαμαριά
- ▶ Συκιές

● ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ 51 ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

- ▶ Σε όλους τους νομούς της Ελλάδας πλην του νομού Λασιθίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

www.okana.gr